

Velferdssamfunnet mot vippepunktet?

Ulf Andersen

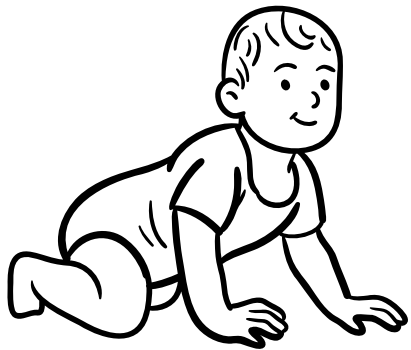
Statistikksjef // Nav

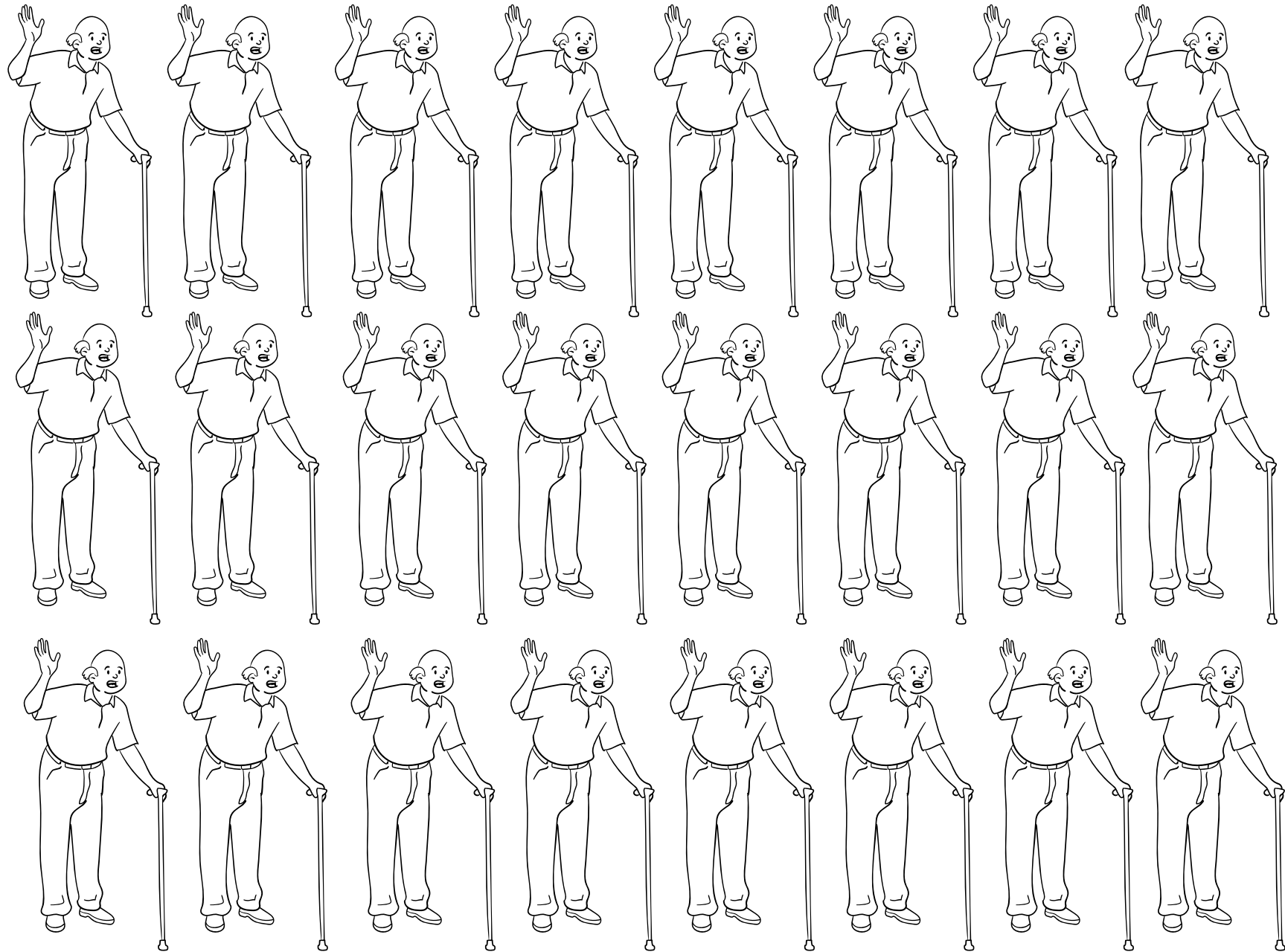
Trøndelag står foran
tidenes
samfunnsutfordring

For **hvert ekstra barn i barnehagealder** (1-5 år)

Trøndelag får i 2050...

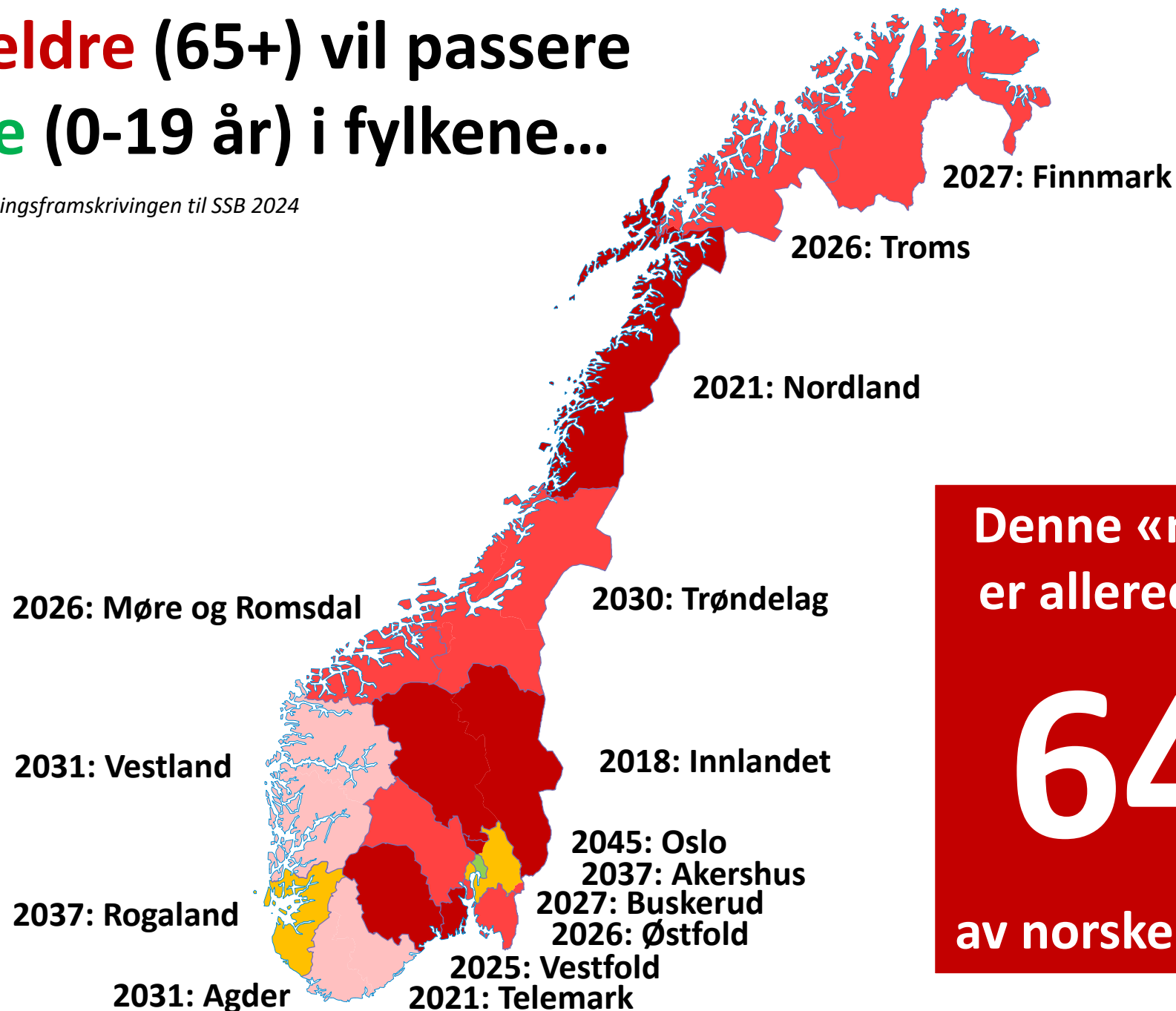
...får dere **24 seniorer**
som er 80 år og eldre

Når antall **eldre** (65+) vil passere antall **yngre** (0-19 år) i fylkene...

Kilde: Hovedalternativet i befolkningsframskrivingen til SSB 2024

- Har allerede skjedd
- Skjer innen 2030
- Skjer innen 2035
- Skjer innen 2040
- Skjer innen 2045

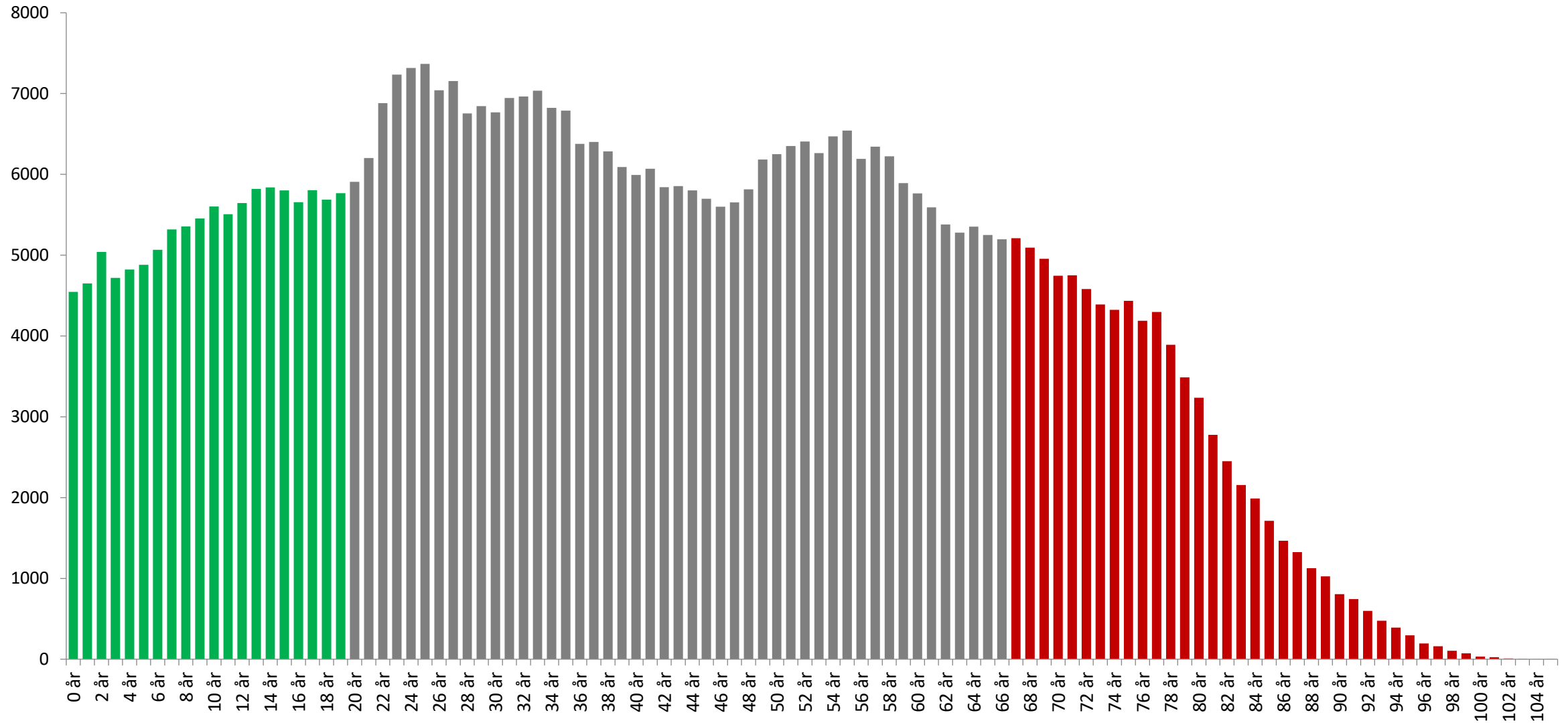
Denne «milepælen»
er allerede passert i

64%

av norske kommuner!

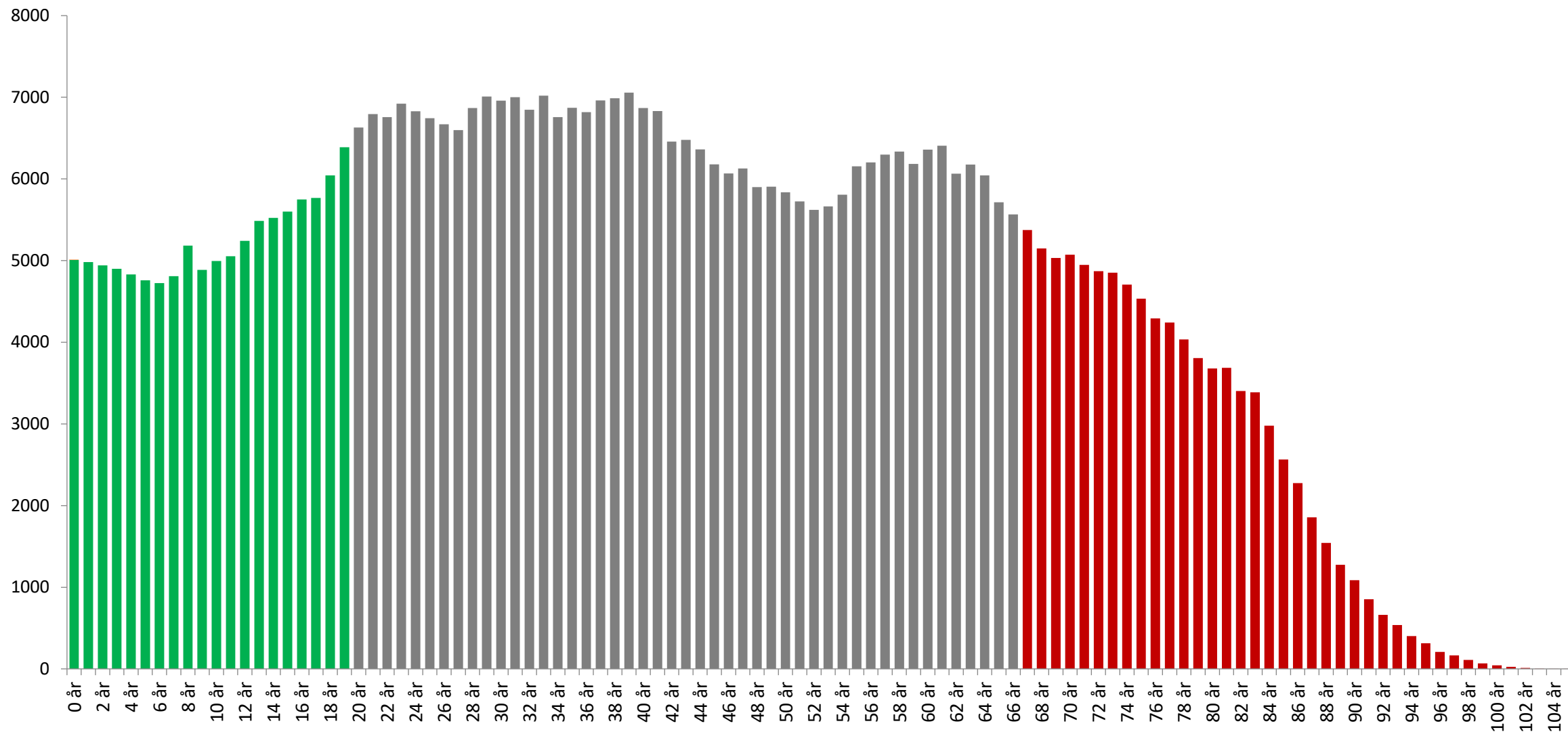
Befolkningen i Trøndelag

2024

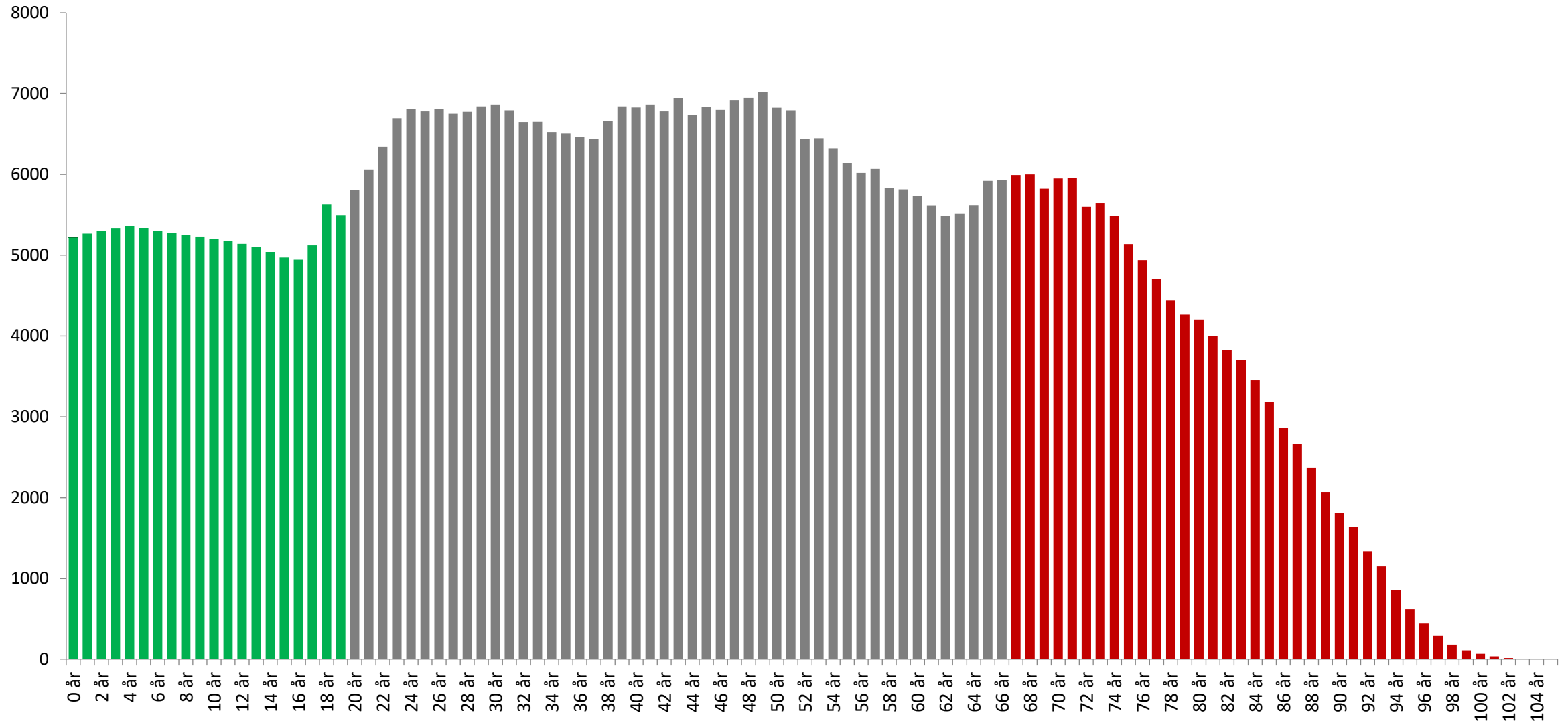
Befolkningen i Trøndelag

2030

Befolkningen i Trøndelag

2040

Befolkningen i Trøndelag

Andel 20-66 år:

57%

(61% i 2024)

2050

Andel <20 år:

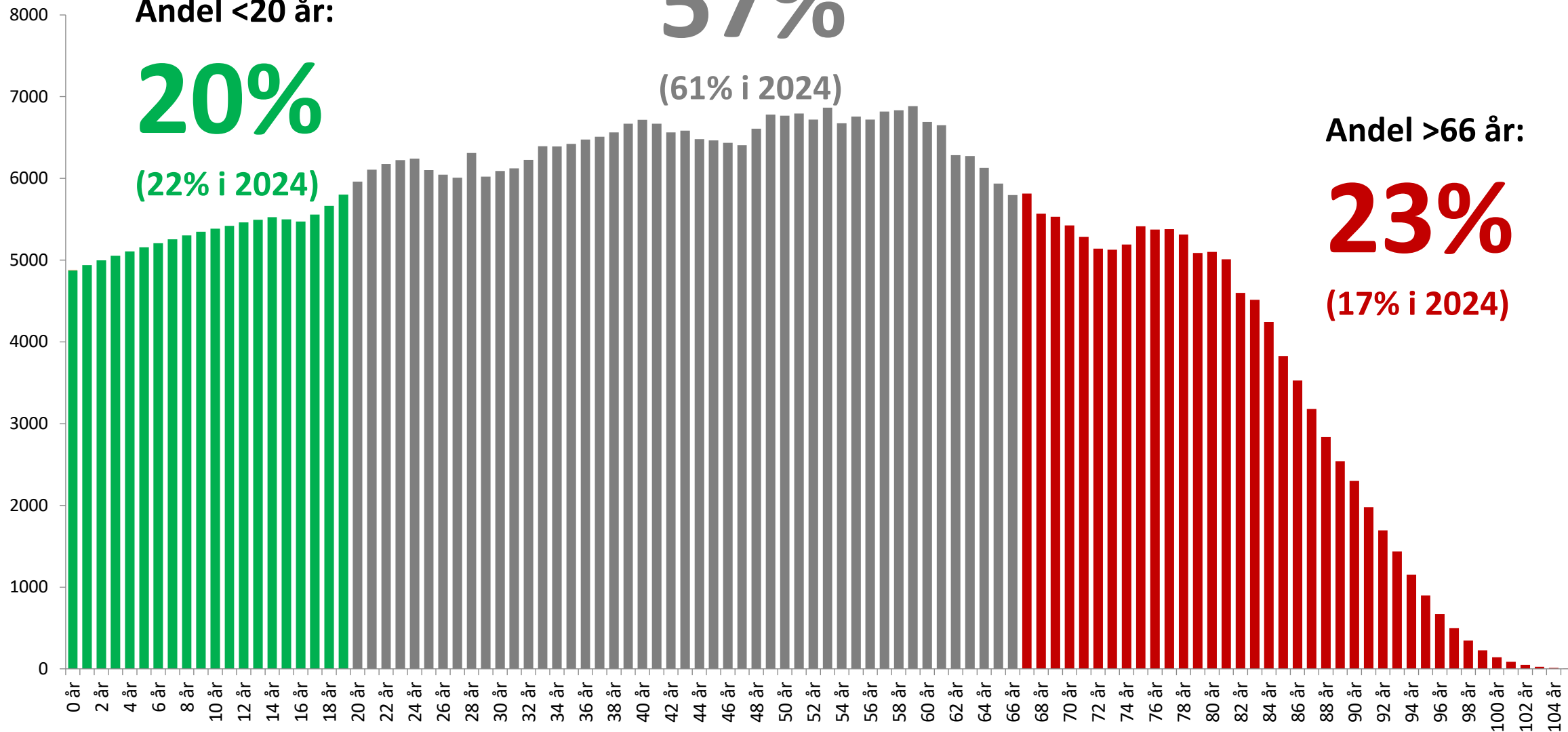
20%

(22% i 2024)

Andel >66 år:

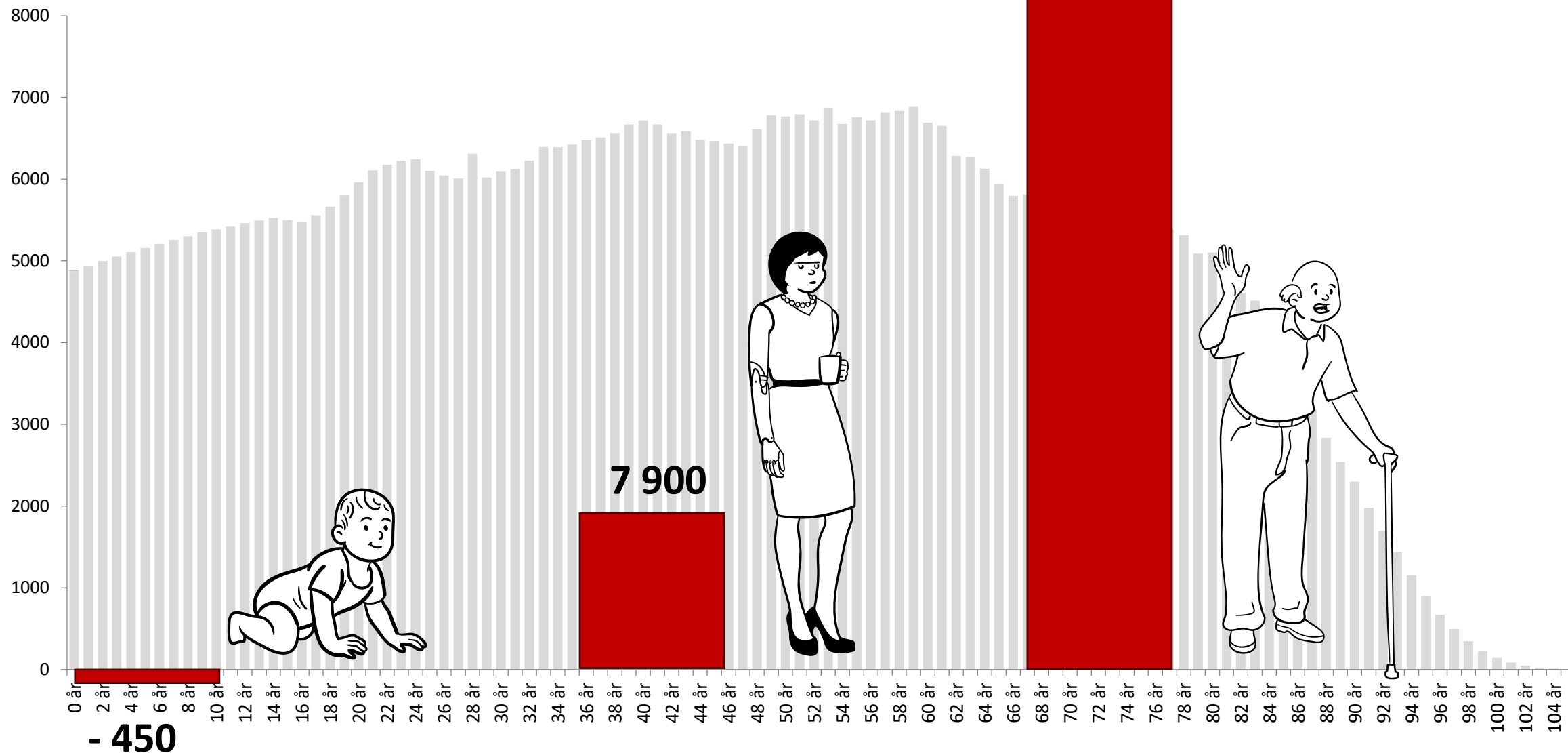
23%

(17% i 2024)

Befolkningen i Trøndelag

2050

Endringene i befolkningen fremover (aldringen) gir et **massivt behov** for flere sysselsatte i helse- og omsorgssektoren

I Trøndelag kan behovet bli på rundt **10 000 flere** sysselsatte i denne sektoren...

// NAV

Estimat basert på Trøndelags andel av den nasjonale veksten i den eldste delen av befolkningen frem mot 2050

Nyheter

Sport

Kultur

Humor

Distrikt

Mer ▾

Logg på

Søk

Norge Siste nytt Dokumentar Klima NRK Ytring

Vil trenge 180.000 flere i helsevesenet

Framover vil Norge få flere eldre, færre unge og på kort sikt mer penger å rutte med. Men i helsevesenet tikker en stor mangel på arbeidskraft som politikerne ikke kan kjøpe seg ut av.

Fredag legger regjeringen frem Perspektivmeldingen. Den peker på viktige utfordringer for norsk økonomi og velferd de neste tiårene.

FOTO: JAVAD PARSA / NTB

[Karoline Johannessen Litland](#)
Journalist

[Anders Børringbo](#)
Journalist

Publisert 9. aug. kl. 11:45
Oppdatert 12. aug. kl. 15:42

Konsekvensen for arbeidsmarkedet i Trøndelag er tydelig

2010:

4,7

I yrkesaktiv
alder per
person 67+

I dag:

3,6

I yrkesaktiv
alder per
person 67+

2050:

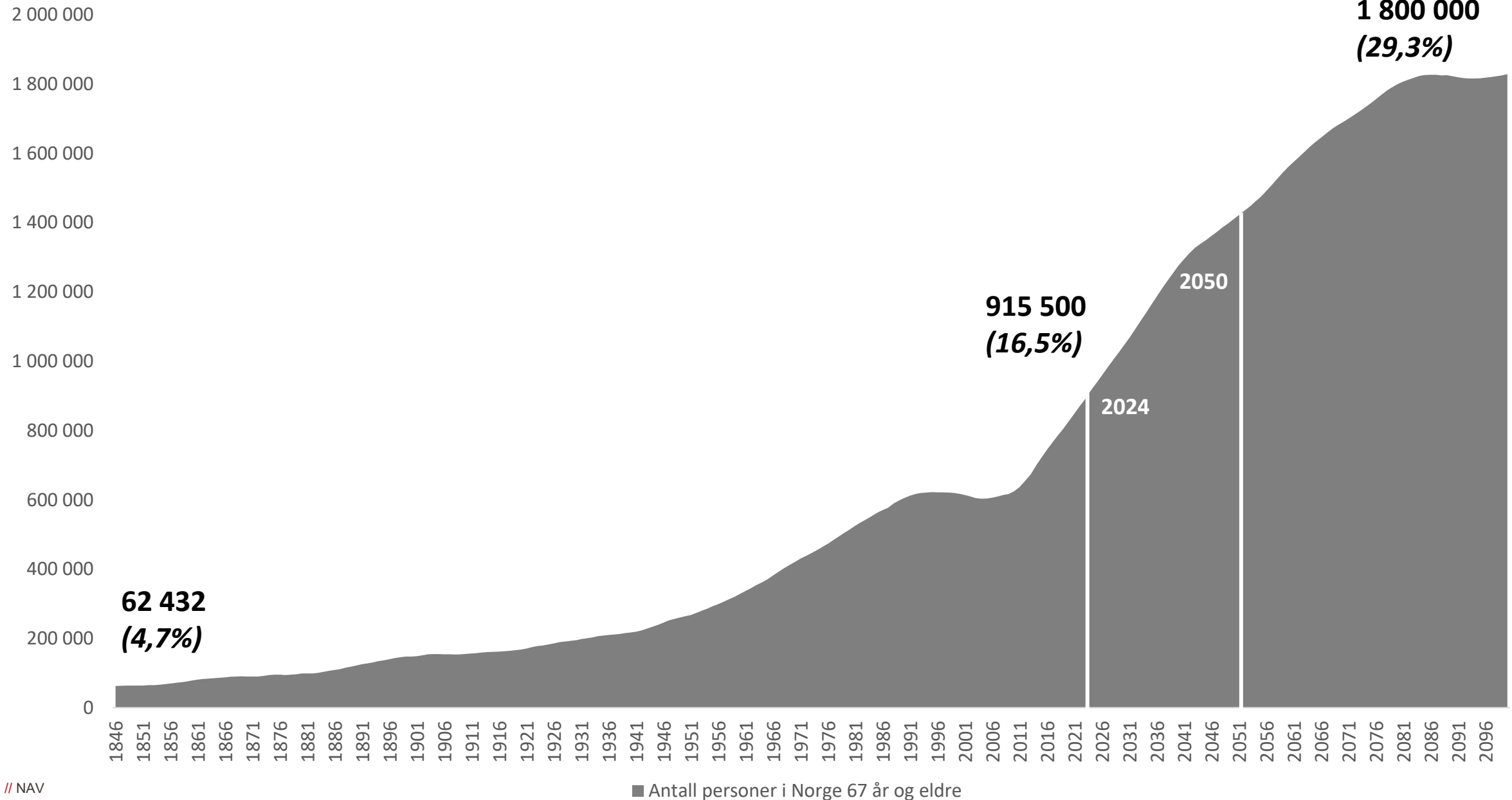

2,5

I yrkesaktiv
alder per
person 67+

Og eldrebølgen i Norge har egentlig bare så vidt begynt...

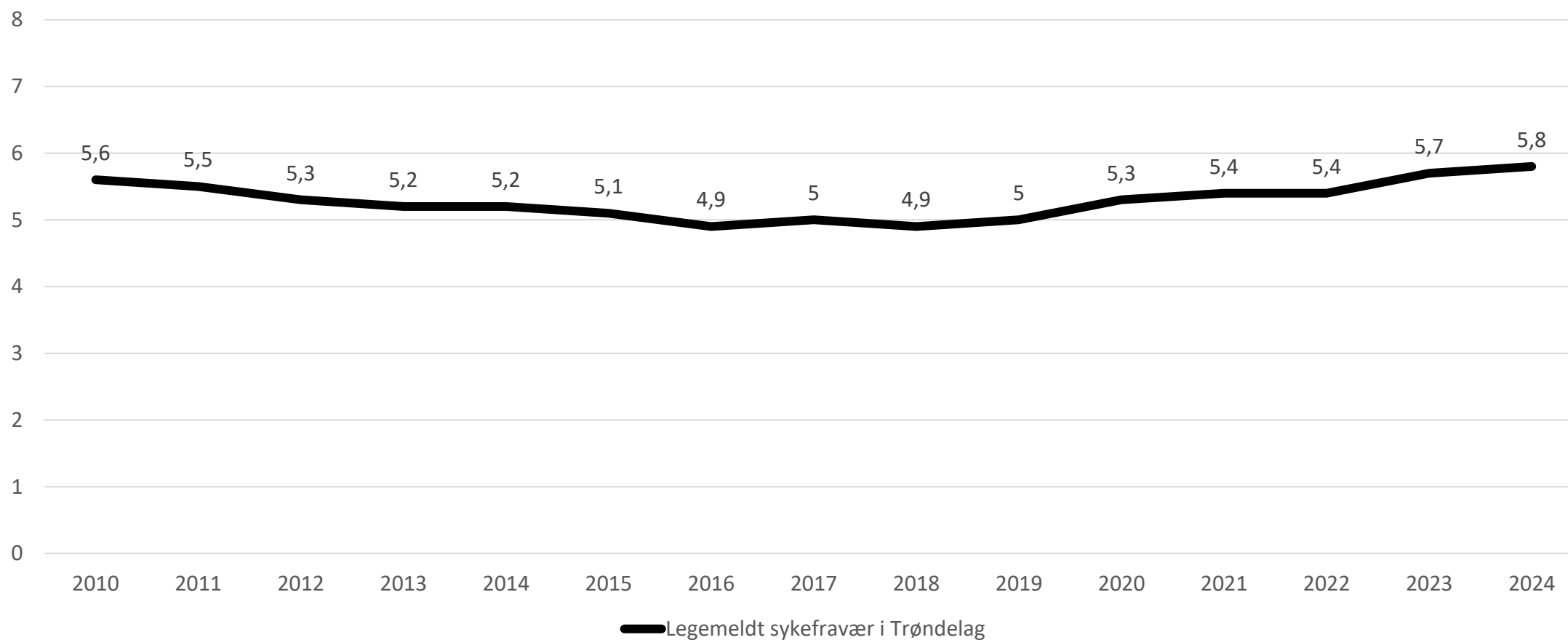
Nesten all befolkningsvekst fremover kommer i de eldste aldersgruppene

Trøndelag har **tre problemer** som må løses for å håndtere utfordringen...

Norge har verdens høyeste sykefravær, som gir mange på helserelaterte ytelser

Det legemeldte sykefraværet blant innbyggerne i Trøndelag er det høyeste på mange år

Gjett hvor mange dagsverk som gikk tapt til
legemeldt sykefravær i Trøndelag i 2024?

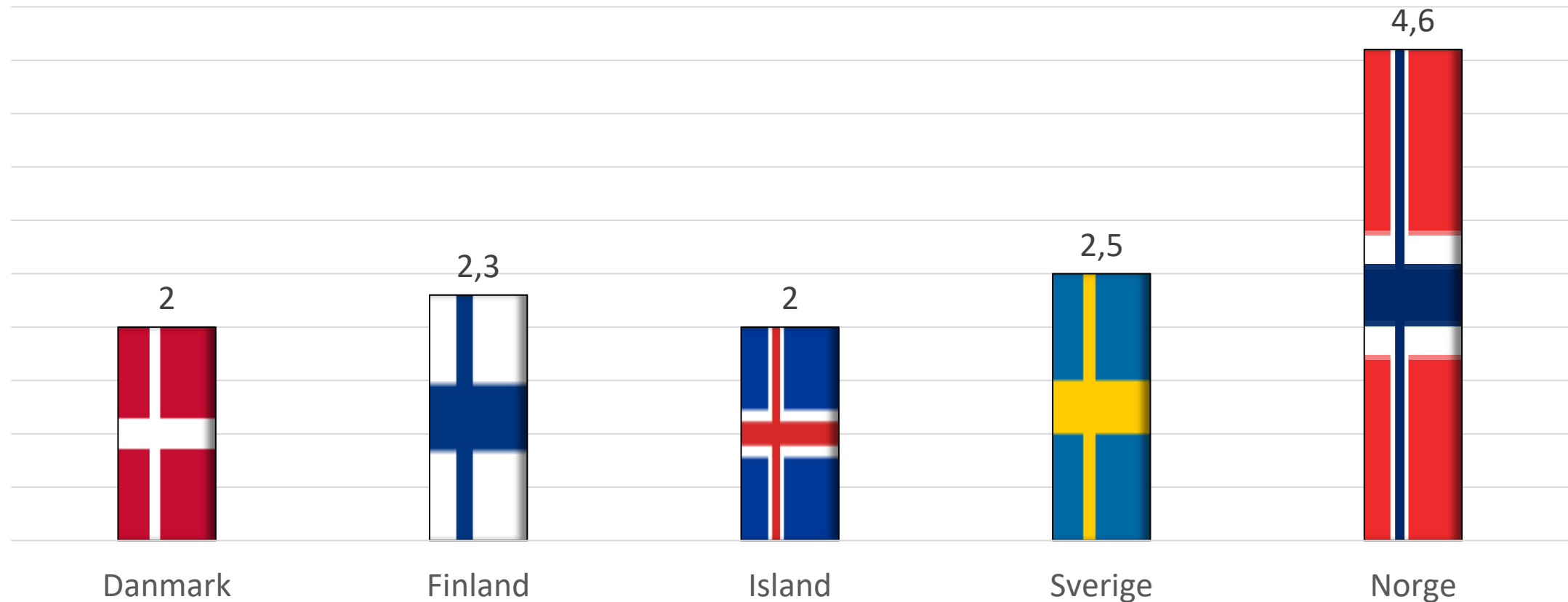
3 millioner dagsverk

Det tilsvarer **12 000 årsverk**

Ingen har mer fravær fra jobb pga sykdom enn Norge...

Sysselsatte midlertidig fraværende i hele referanseuka på grunn av sykdom
i prosent av sysselsatte i alt. Personer 20-64 år. LFS/AKU. 2024

Nøyaktig det samme bildet ser vi i norske selskaper som har ansatte i både Norge og Sverige...

Sverige

Norge

Sverige

Norge

Sverige

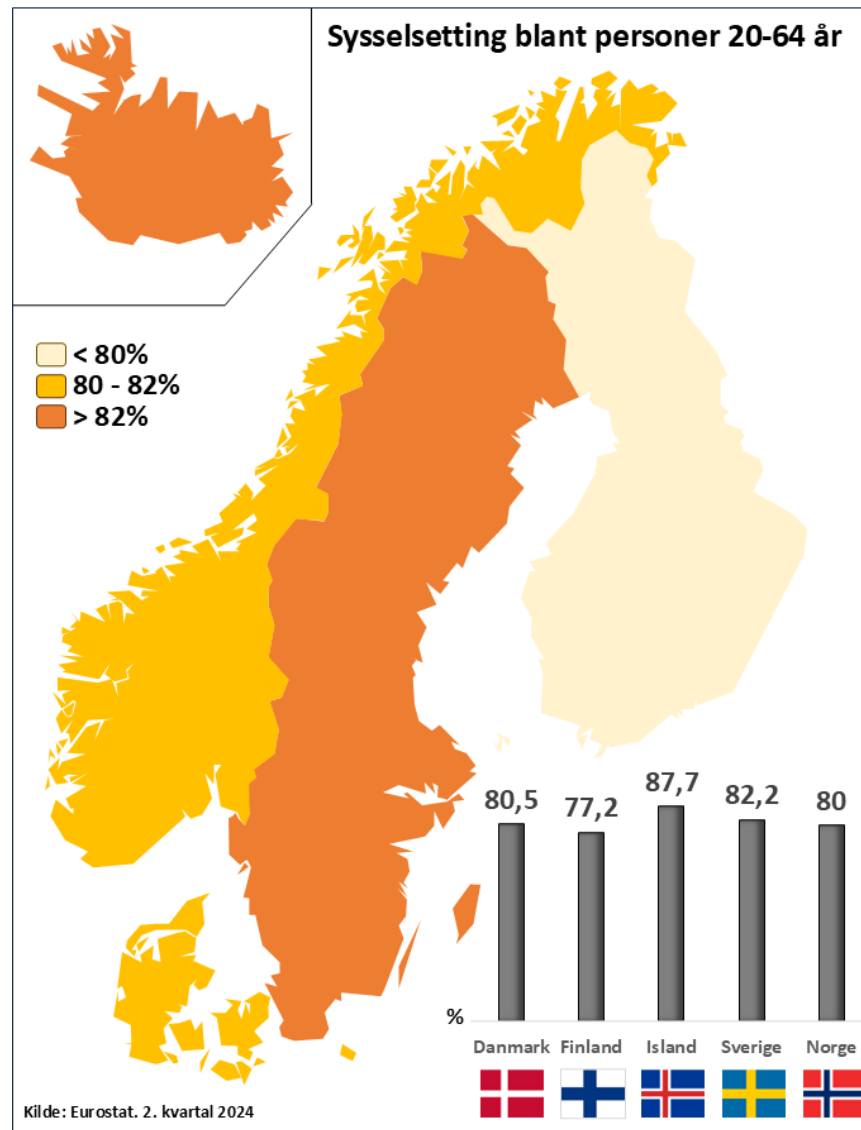
Norge

Kilde: Intern statistikk fra Vy (mars 2024)

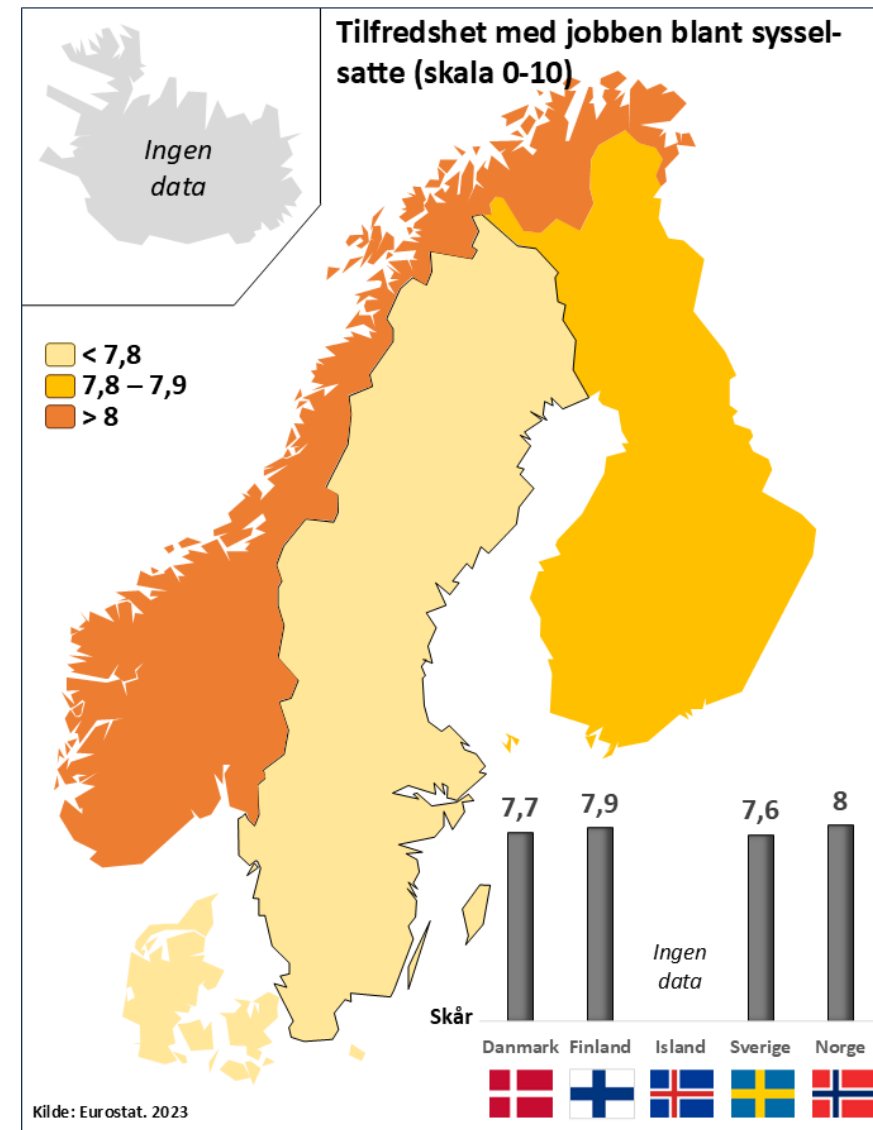
Kilde: Intern statistikk fra Storebrand (2024)

Kilde: Intern statistikk fra Posten Bring (2024)

Høy sysselsetting
eller dårlig
arbeidsmiljø ser
ikke ut til å være
årsaken til det
høye norske
sykefraværet...

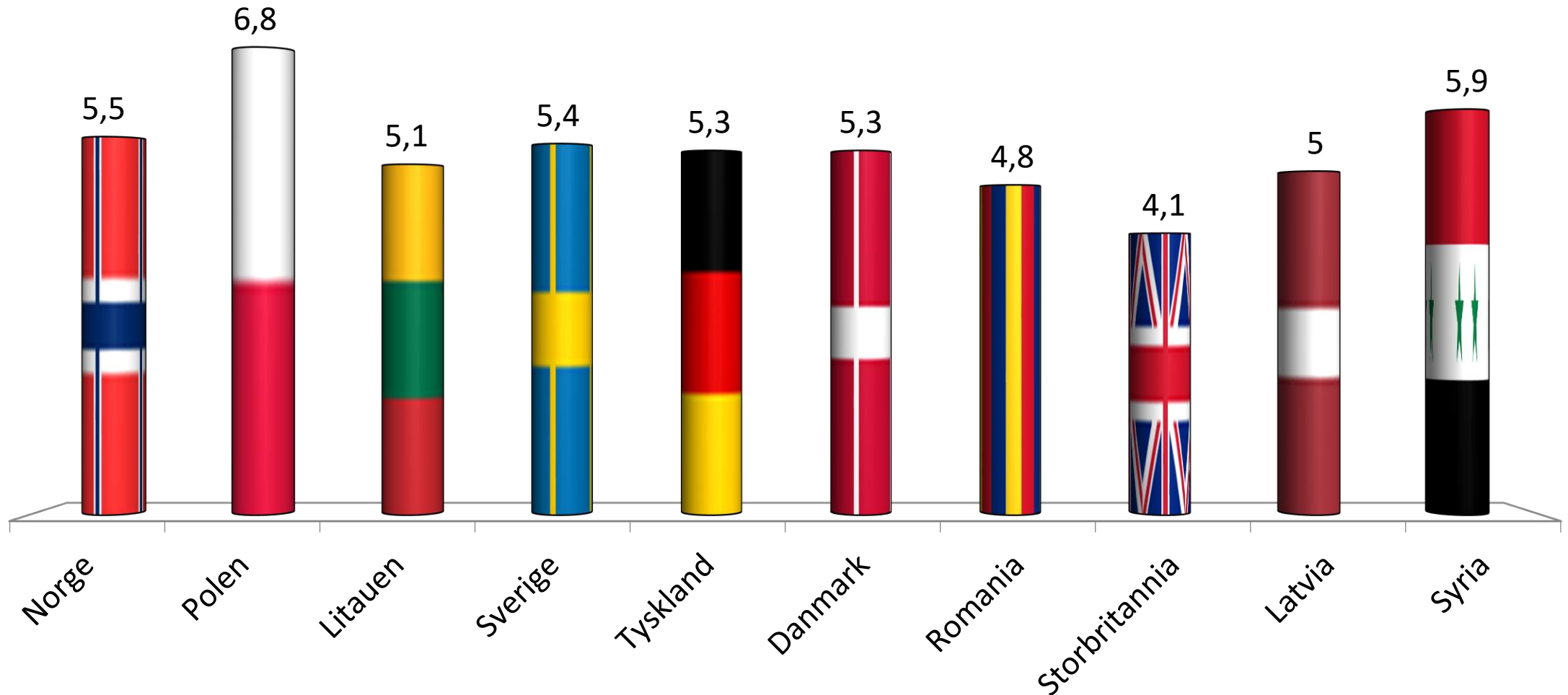

Norge #4

Norge #1

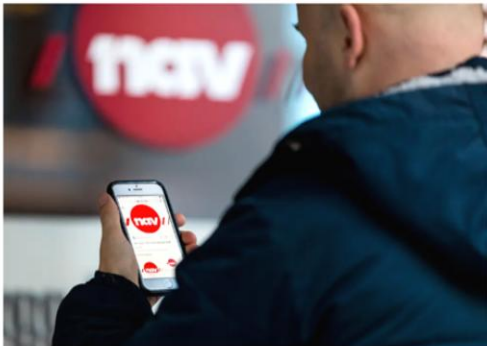
Nordmenn sykere enn andre?

Legemeldt sykefravær i prosent av avtalte dagsverk fordelt på statsborgerskap, 2022.
Figuren er rangert etter antall årsverk i Norge blant respektive statsborgere totalt i 2022.

Jeg opplever at pasienter «bestiller» sykmeldinger. Systemet blir utnyttet.

Maria Due

Helge blant annet tall fra Eurostat (2018) er det delning for å si at Norge har verdens høyeste sykefravær. Foto: Gørn

Sluttevaluering av Hedmarksmodellen
– NAVs håndtering av aktivitetskravet ved uke 8 i en sykmelding

Hemsedal kommune / Aktuelt / Hemsedal kommune får nasjonal utmerking for sjukefråværsarbeid

Hemsedal kommune får nasjonal utmerking for sjukefråværsarbeid

Hemsedal kommune har fått tildelt Sykefraværprisen under Arendalsuka – ei nasjonal heider for verksemder som utmerkar seg med målretta og heilskapleg innsats for å redusere sjukefråvær og fremje helsefremmande arbeidsmiljø.

Fastleger tjener på å gi 100 prosent sykmelding. Hva kan gjøres?

Anders Danielsen Lie
Leger

Lytt til artikkelen • 3 min

Fastlegens rolle i sykmeldingsarbeidet er litt overvurdert. Dette tror jeg mange leger vil reagere på å høre, skriver Anders Danielsen Lie. Foto: Rasmus Rasmussen - NTB

Halverte sykefraværet med ny turnus – det merker Kari Marie (90)

Sykehjemmet droppet vanlig turnus og spurte i stedet hvordan de ansatte egentlig vil jobbe. Og sykefraværet har bare gått én vei: Nedover.

Erik Damsgård
Journalist

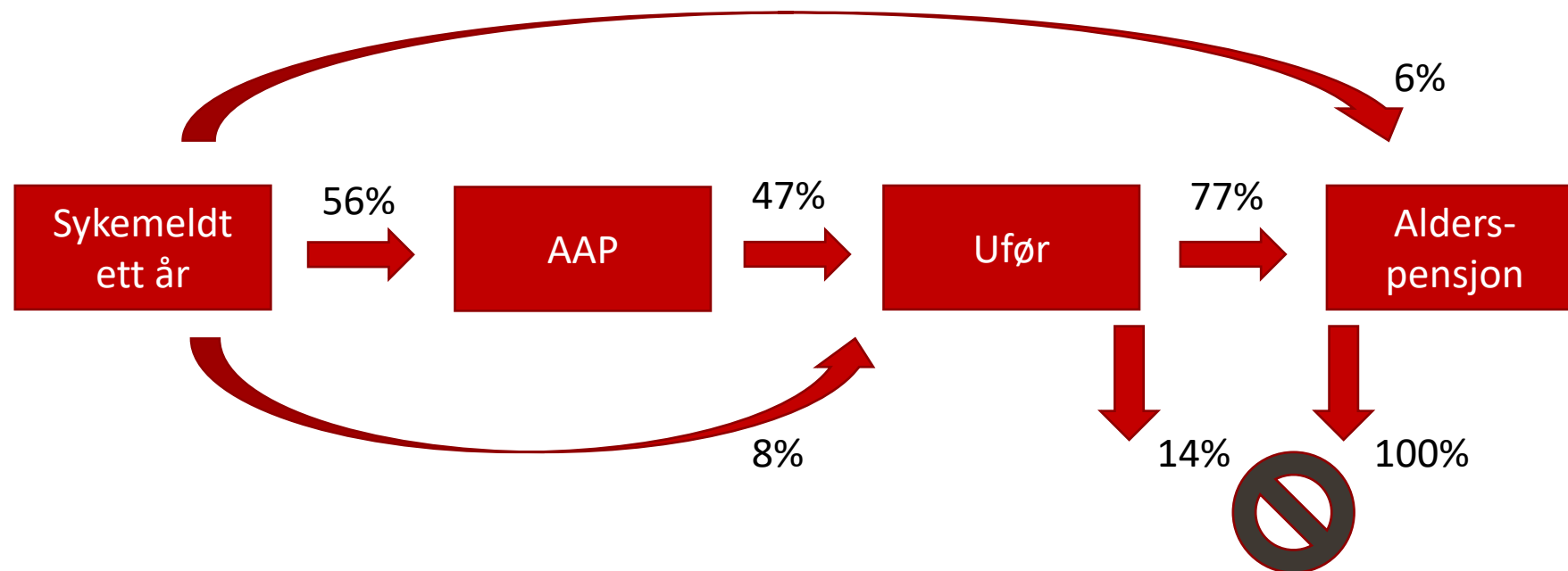
Per-Kåre Sandbakk
Journalist

Vi rapporterer fra Birkenes
Publisert 2. jan. kl. 14:12
Oppdatert 2. jan. kl. 14:29

VELGER SELV: – Jeg kan jobbe opptil 54-timers uke. Da kan jeg senke skuldrene og ta mer fri innimellom, sier hjelpepleier Anita Svaland – her på besøk hos Kari Marie Nordahl (90). Over 100 kommuner tester for tiden ut nye arbeidsplaner i pleie og omsorg.

AVSTYR: BEH. KJØPE KAMPBILDE I NED

Det høye sykefraværet er bekymringsfullt fordi vi vet at lange sykefravær kan lede til uføretrygd...

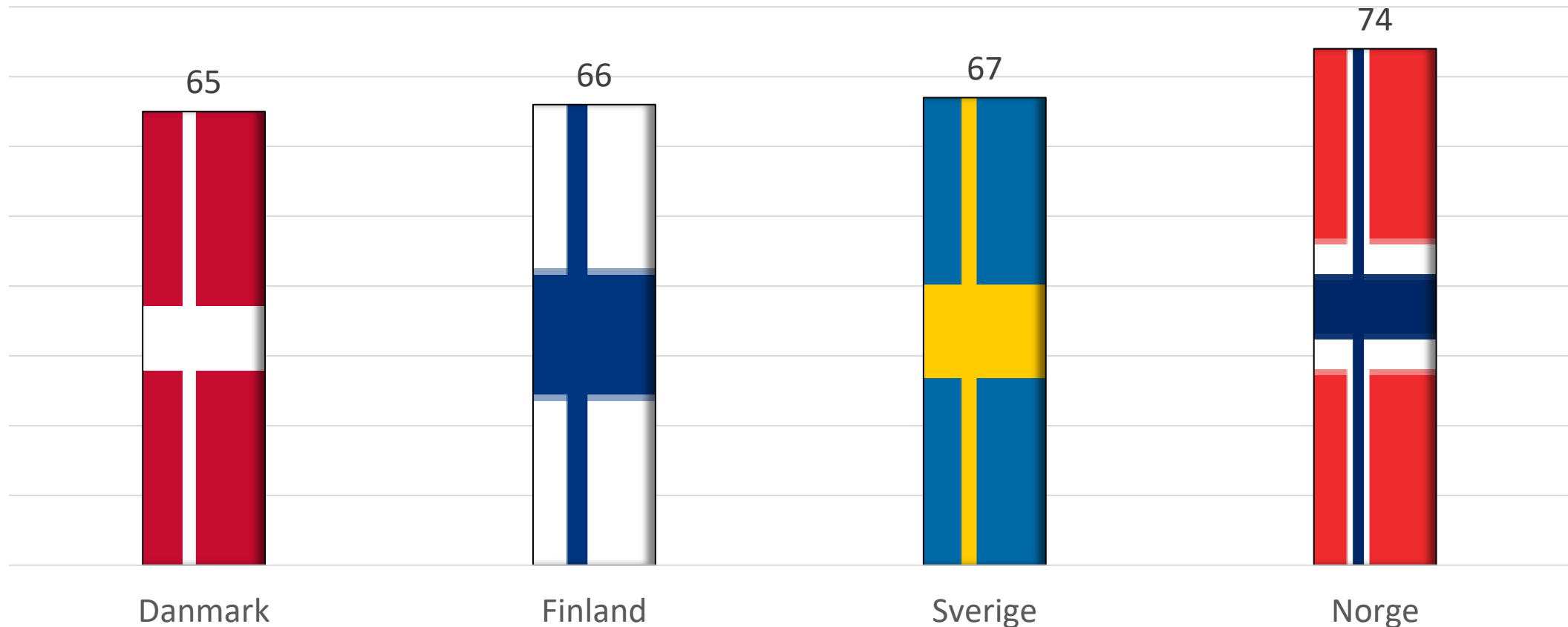

13 100 AAP-mottakere i Trøndelag

34 600 uføretrygdede i Trøndelag

For øvrig: gjett hvilken befolkning som selv mener de har best helse?

Andel av den voksne befolkningen som sier de har god eller svært god helse. LFS/AKU. 2023

Nesten all befolkningsvekst fremover kommer i de eldste aldersgruppene

Trøndelag har **tre problemer** som må løses for å håndtere utfordringen...

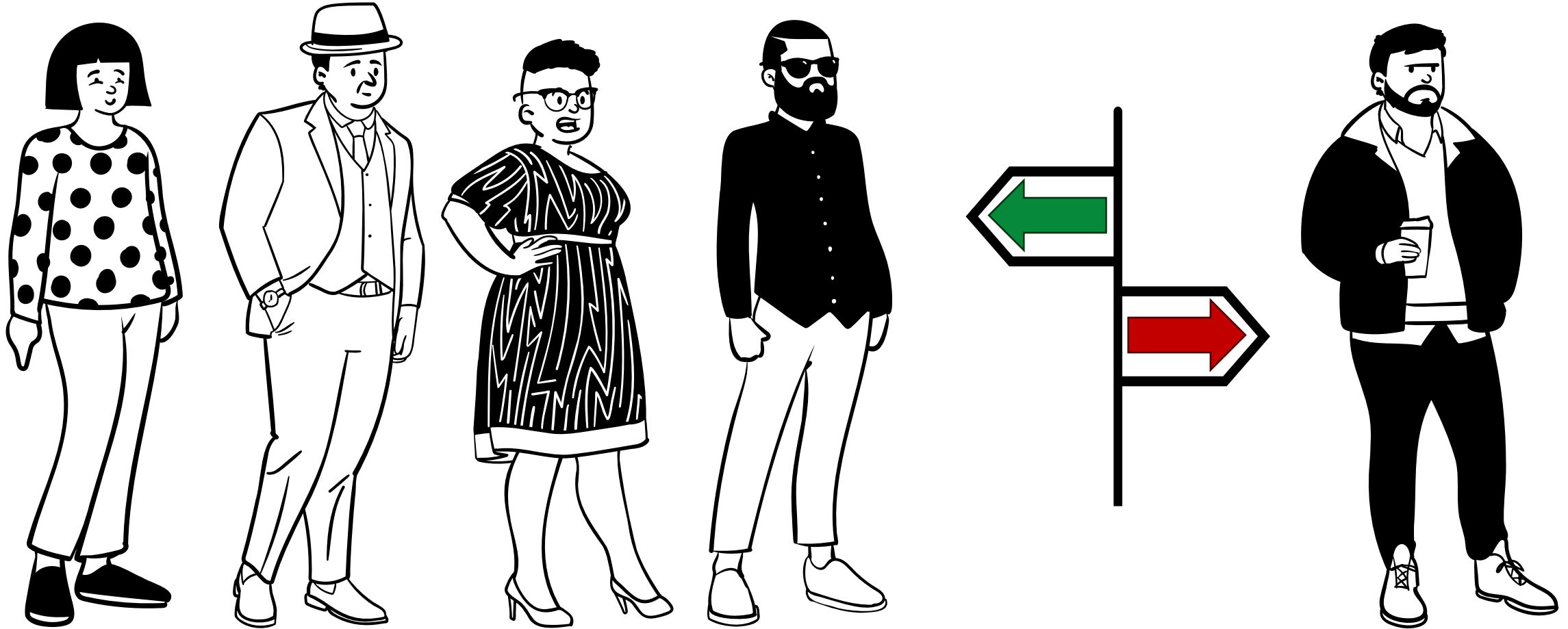

Norge har verdens høyeste sykefravær, som gir mange på helserelaterte ytelser

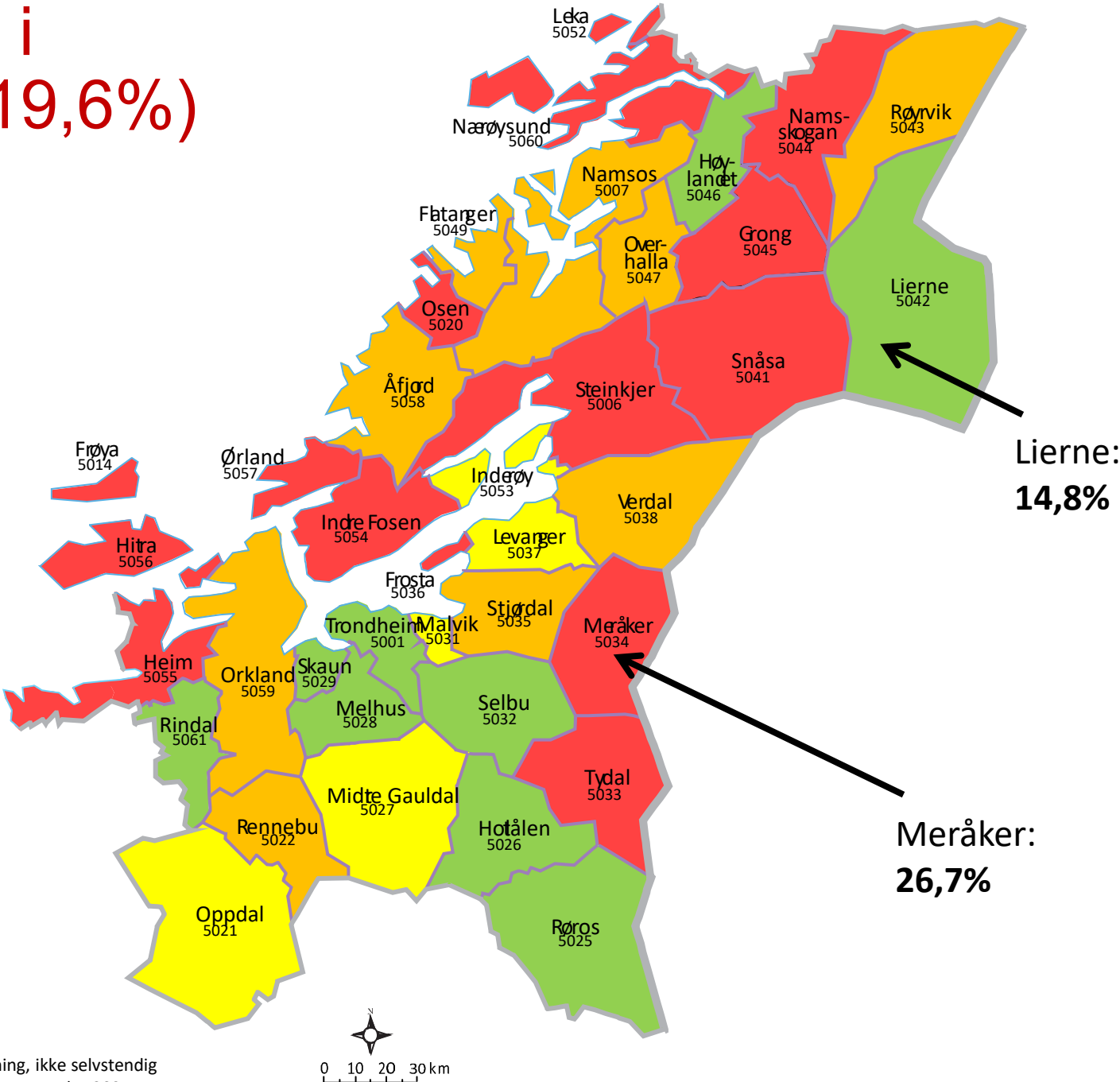
Det er mange personer i yrkesaktiv alder som står utenfor arbeidsliv og utdanning

1 av 5 i yrkesaktiv alder står på utsiden av arbeidsliv og utdanning i Trøndelag (19,6%)

= 58 000 personer

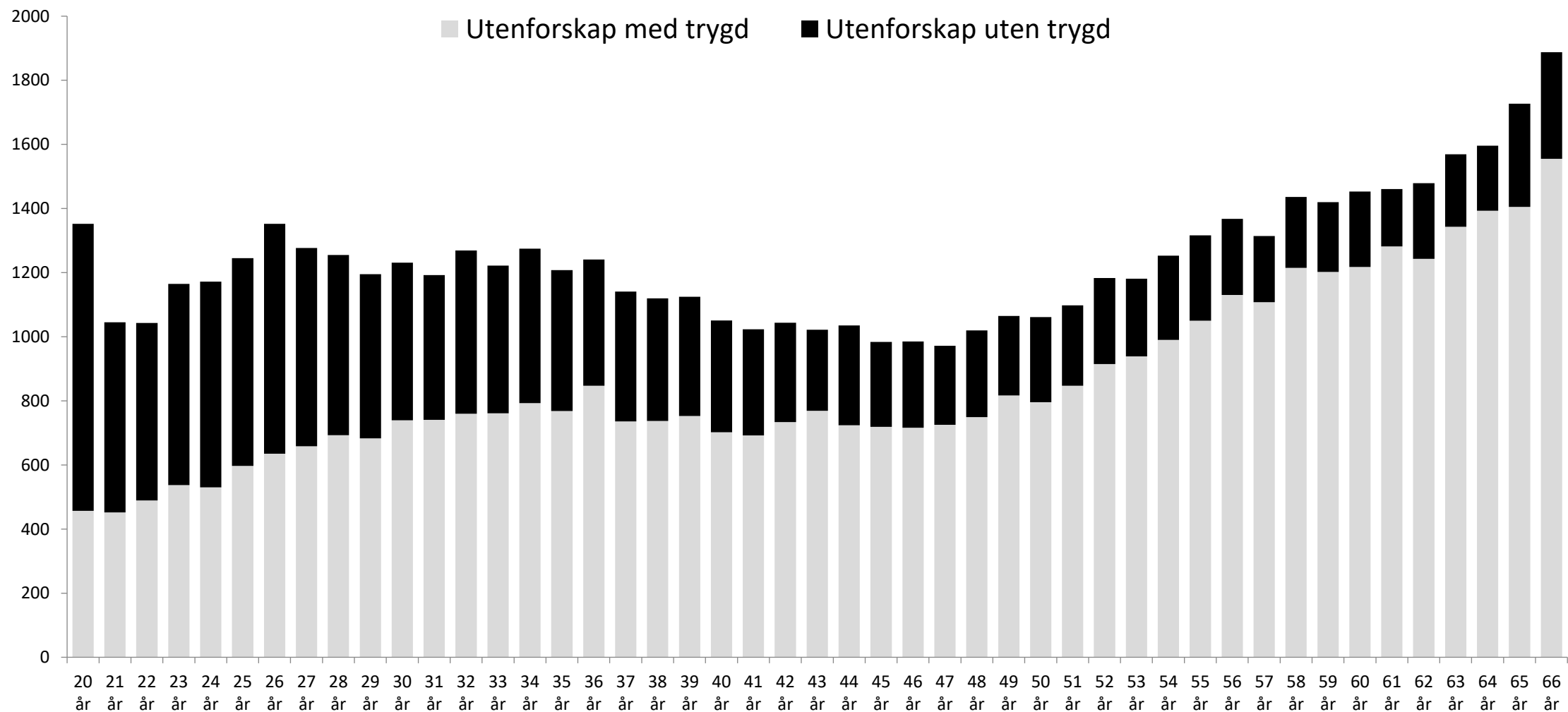
Utenforskap i Trøndelag (19,6%)

5042 Lierne	14,8 %
5046 Høylandet	17,0 %
5029 Skaun	17,2 %
5025 Røros - Rossen	17,5 %
Trondheim	17,8 %
5032 Selbu	17,9 %
5061 Rindal	18,6 %
5026 Holtålen	18,7 %
5028 Melhus	18,8 %
5031 Malvik	19,0 %
5053 Inderøy	19,4 %
5027 Midtre Gauldal	19,5 %
5037 Levanger	19,5 %
5021 Oppdal	19,8 %
5058 Åfjord	20,8 %
5035 Stjørdal	20,8 %
5047 Overhalla	21,2 %
5038 Verdal	21,4 %
5049 Flatanger	21,4 %
5059 Orkland	21,5 %
5043 Raarvike - Røyrvik	21,8 %
5007 Namsos - Naaumesjenjaelmie	22,0 %
5022 Rennebu	22,9 %
5057 Ørland	23,4 %
5045 Grong	23,5 %
5036 Frosta	23,5 %
5041 Snåase - Snåsa	23,7 %
5006 Steinkjer	23,7 %
5054 Indre Fosen	23,8 %
5056 Hitra	24,2 %
5033 Tydal	24,3 %
5020 Osen	24,4 %
5044 Namsskogan	24,4 %
5014 Frøya	24,5 %
5060 Nærøysund	24,8 %
5052 Leka	24,8 %
5055 Heim	25,0 %
5034 Meråker	26,7 %

// NAV
Personer uten arbeidsforhold, ikke i høyere utdanning, ikke selvstendig næringsdrivende, og uten alderspensjon/offentlig AFP per des 2024

Utenforskap finnes i alle aldersgrupper i Trøndelag

Hva er utenforskap?

= Arbeidskraftreserve

Nesten all befolkningsvekst fremover kommer i de eldste aldersgruppene

Trøndelag har **tre problemer** som må løses for å håndtere utfordringen...

Norge har verdens høyeste sykefravær, som gir mange på helserelaterte ytelser

Det er mange personer i yrkesaktiv alder som står utenfor arbeidsliv og utdanning

Avgangsalder fra arbeidslivet er tidlig, og det er få tegn til endring

Verdien av 1 år ekstra for det norske samfunnet...

40

milliarder kroner

Det er store samfunnsgevinster å hente av at folk jobber lenger enn i dag. NAV har beregnet at hvis gjennomsnittlig avgangsalder fra arbeidslivet øker med 1 år, kan det gi en økt årlig verdiskaping (samfunnsøkonomisk gevinst) på 40 milliarder kroner. Kilde: NAV

Bybanen til Åsane i Bergen vil koste rundt 21 milliarder kroner, ifølge nye anslag. Det er 3,3 milliarder kroner mer enn det kommunen anslo i fjor.

Svært mange virksomheter har ingen seniorpolitikk

Halvparten av alle
private virksomheter (47%)

Hver fjerde av alle
offentlige virksomheter (24%)

...har **ikke** seniorpolitikk i virksomheten

Nesten all befolkningsvekst fremover kommer i de eldste aldersgruppene

Det ligger rundt **6 000 årsverk** for Trøndelag i hver av disse tre problemene...

Norge har verdens høyeste sykefravær, som gir mange på helserelaterte ytelser

Det er mange personer i yrkesaktiv alder som står utenfor arbeidsliv og utdanning

Avgangsalder fra arbeidslivet er tidlig, og det er få tegn til endring

Arbeid er helt sentralt i å motvirke fattigdom

48%

6%

SELTZER:

**DEN NORSKE
FATTIGDOMMEN**

